

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Mgr. Pavel Rušar**

Obor: Regionální geografie

Název práce: **Analýza geomorfologických poměrů Revízké hornatiny a její využití pro vzdělávání v rámci moderních metod výuky geografie se zaměřením na vzděláváním a podporu talentu**

Hodnocení:

Obsahová stránka práce	Maximální počet bodů	Udělený počet bodů
Metodika (stanovení cílů, výběr metod)	10	5
Struktura práce (vnitřní vyváženost a logická návaznost částí práce)	5	4
Práce s literaturou a dalšími zdroji informací (výběr, způsob použití)	15	10
Tvůrčí přístup a vlastní autorský vklad	20	17
Zhodnocení dosažených výsledků, splnění cílů a přínos práce	20	17
Obsahové zhodnocení netextových částí práce (tabulek, obrázků)	10	2
Formální stránka práce		
Dodržení norem pro formální úpravu práce včetně citačních norem	10	6
Estetická úprava a jazyková stránka práce	10	5
Celkové hodnocení práce	100	66

Navrhované hodnocení: A (100–92 b.), B (91–83 b.), C (82–74 b.), D (73–65 b.), E (64–55 b.), F (54 nebo méně b.).

Klady práce:

Předložená studie se zaměřuje na zřídka adresované téma terénní výuky fyzické geografie se zaměřením na nadané a talentované žáky. Práce je stylisticky velmi zdařilá, autor se vyjadřuje odborně a přesně. Patrný je značný vhled autora do problematiky nadaných žáků. Text práce tak na první pohled působí celkově odborně a srozumitelně.

Nedostatky v práci:

Věcné/obsahové nedostatky:

V rešerši literatury zcela postrádám zhodnocení předchozího geomorfologického výzkumu v oblasti. Rovněž bych předpokládal, že autor při designu své práce vzhledem ke zvolenému území a pedagogickému zaměření práce reflektuje/zohlední/naváže/diskutuje již kultovní publikaci Demek, J., Kříž, V. (1994): Terénní cvičení z fyzické geografie (na příkladu Jeseníků a okolí). Ostrava, Ostavská

Univerzita. Tato práce však není ani v seznamu literatury vůbec zmíněna. Podobně práce nereflktuje základní literaturu (resp. východiska) věnující se terénní výuce v geografii (např. Řezníčková, D. a Matějček, T. (2014): Úlohy ve výuce geografie. Praha, P3K. Svobodová, H. a kol. (2019): Koncepte terénní výuky pro základní školy: na příkladu námětů pro krátkodobou a střednědobou terénní výuku vlastivědného a zeměpisného učiva. Brno, Masarykova univerzita. Hofmann, E. (2009) Integrované terénní vyučování. Brno, Paido.

Metody práce jsou sepsány poměrně vágně. Konkrétní metody geomorfologického výzkumu (stejně jako metody „exkurzu do pedagogiky“) nejsou adekvátně upřesněny. Určování některých tvarů reliéfu je přitom často náročným úkolem, který nezřídka vyžaduje nejen měření a další analýzy, ale především přítomnost zkušeného geomorfologa či geologa in-situ. Z prezentovaných fotografií je při přiměřeném úsilí jen velmi obtížně ověřit správnost klasifikace některých tvarů (např. obr. 11, 27...). Autor uvádí, že smyslem druhé části práce je mj. inventarizace tvarů. Výběr zmapovaných tvarů však považuji za víceméně náhodný. V práci nenacházím ani přesné zaměření (souřadnice) popisovaných tvarů. Převážná část textu práce (popisu těchto tvarů) je potom spíše kompilací odborné literatury (byť na úroveň BP velmi zdařilou).

Dovolím si na základě vlastních zkušeností částečně nesouhlasit se zdůvodněním tvrzení autora, že geomorfologie je „vědní disciplína zcela ideální“ pro realizaci reálných výzkumných aktivit s žáky. Samotné určování mnoha tvarů reliéfu v terénu je sice na první pohled zajímavým, ale ve výsledku náročným a rychle demotivujícím úkolem. Příprava formou online kurzů/webinářů bude tedy pravděpodobně nedostatečná. Domnívám se proto, že při realizaci podobné terénní výuky je vhodné zaměřit se pouze na vybrané tvary reliéfu (zejména bez přítomnosti zkušeného geomorfologa), které mohou být poměrně snadno a s vysokou přesností identifikovány a současně vybízí žáky k dalšímu zamyšlení o formování georeliéfu. Právě tyto tvary reliéfu mohl autor na základě teoretické části práce identifikovat, ve výsledkové části práce inventarizovat a diskutovat vhodnost jejich zpracování pro didaktické účely (na příkladu zvoleného zájmového území). Takový postup zpracování by vyústil ve vyhotovení pracovního listu s vhodným obsahem. Předpokládám, že pokud by autor provedl pilotní terénní výuku s využitím navrženého listu (na KGG obvykle vyžadováno především u magisterských diplomových prací), došel by k podobným poznatkům...

Autor považuje geomorfologii za méně návodnou disciplínu pro ilustraci přelomu paradigmat. Jsem přesvědčen, že možnosti ilustrace paradigmatického přechodu geomorfologie (a příbuzná geologie) jistě několik nabízí. Stačí např. nahlédnout do prací a diskuzí z období A. von Humboldta...

Hlavní formální nedostatky:

Kvalita mapových výstupů (resp. upravených printscreenů) a jejich vypovídající schopnost je tristní a zcela neakceptovatelná u studenta odborného studia geografie, kde se v kvalifikační práci předpokládá vlastní tvorba mapových výstupů (kompozice mapy). Více než vhodné by v některých případech bylo také přesné grafické vymezení popisovaných tvarů/celků...

Použití v oboru značně nestandardní citační metody „footnotes“ neshledávám (přes uvedené zdůvodnění) jako příliš vhodné.

Obrázky nejsou odkazovány v textu.

Tyto a další dílčí nedostatky zohledňuji v celkovém bodovém hodnocení práce.

Otázky k obhajobě:

Upřesněte metody terénního výzkumu prezentovaných tvarů reliéfu.

Které tvary reliéfu lze ve studované oblasti považovat za vhodné pro terénní výuku (nadaných) žáků a proč?

Uveďte příklady vhodných paradigmatických přechodů, které mohou být diskutovány v prezentovaném výukovém programu.

Specifikujte příklady moderních metod výuky geografie, které byly v práci aplikovány.

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou **D**.

V Olomouci 28. 5. 2020

.....

Micha Lehnert
oponent práce